Teme-te de cel ce se teme de tine. (Anonim)

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI

31 mai

2013

Anul XII

nr. 20 (471)

8 pagini – 4,10 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Consiliul Europei susţine propunerile de reformare a Procuraturii pag. 3

Avocaţi parlamentari la straja drepturilor omului la punctele vamale de trecere moldo-ucrainene pag. 4

Elevii din regiunea transnistreană promovează drepturile omului prin intermediul jocurilor intelectuale pag. 5

„Dacă Moldova vrea să reuşească, are nevoie de Acordul de Asociere”

Uniunea Europeană prin importanţi lideri ai săi a făcut nenumărate apeluri către autorităţile de la Chişinău să păstreze cursul reformelor, să continue orientarea către Occident a ţării şi să nu periclitеze şansele semnării Acordului de Asociere, prelungind perioada de incertitudini şi de stagnare. O astfel de delegaţie tocmai a plecat de la Chişinău. Ea a fost condusă de lideri importanţi ai celor două mari grupuri parlamentare europene – Partidul European şi cel Social şi Democrat.

La încheierea vizitei, care a coincis cu faza definitorie a negocierilor pentru formarea unei noi majorităţi ce ar urma să sprijine Guvernul Leancă, membrii Parlamentului european au spus că au îndemnat reprezentanţii fostei alianţe de guvernare să ajungă la un consens şi să colaboreze pentru a realiza reformele care ar apropia Republica Moldova de Uniunea Europeană.

Iată care a fost mesajul lui Libor Roucek, vicepreşedinte al Grupului Social-Democrat din cadrul Parlamentului European: „În Parlamentul european noi cooperăm indiferent dacă sîntem partide de stînga sau de dreapta şi cu acest mesaj am venit în Moldova. Dacă Moldova vrea să reuşească nu doar în formarea guvernului dar şi în implementarea reformelor, integrarea europeană, atunci este doar o singură şansă – de a avea Acordul de Asociere şi de a avea progres în ceea ce interesează cel mai mult oamenii – liberalizarea regimului de vize. Dar pentru asta aveţi nevoie de cooperarea actorilor principali”.

Europarlamentarii şi-au exprimat speranţa că după negocieri, Parlamentul va acorda vot de încredere unui potenţial guvern condus de premierul desemnat, Iurie Leancă.

Jacek Protasiewicz, vicepreşedinte al Parlamentului European a spus că îşi doreşte la Chişinău un partener reprezentat de guvern care să facă paşii necesari în direcţia asocierii cu Uniunea Europeană: „Întotdeauna în viaţa politică sînt anumite divergenţe sau conflicte. Oricum, dacă ei pot cădea de acord asupra obiectivelor strategice ale guvernului şi anume direcţia spre Uniunea Europeană, avem impresia că ei vor putea cădea de acord asupra desemnării liderului guvernului. Restul e ceva minor care poate fi rezolvat şi nu poate fi un pretext pentru ca Moldova să rateze oportunitatea de a semna Acordul de Asociere anul acesta la Summit-ul de la Vilnius, pentru că oportunitatea poate fi pierdută pentru un timp foarte lung”.

Oficialul european a mai spus că dacă Republica Moldova va merge pe calea europeană aceasta trebuie să facă faţă mai multor provocări, şi anume să lupte cu corupţia şi să depolitizeze instituţiile statului de drept, pentru a se elimina ireversibil justiţia selectivă: „Ceea de ce avem nevoie este colaborarea dintre partenerii noştri, să reconstruim direcţia pro-europeană pentru că este o oportunitate strategică şi politică care nu poate fi ratată. De asemenea, am spus colegilor noştri că formarea guvernului este un prim pas, dar mai departe trebuie să fie executate reformele necesare şi asta presupune şi faptul că instituţiile statului trebuie să fie independente de politic cît mai mult posibil”.

Oficialii europeni şi-au exprimat speranţa că va fi ales un guvern şi că politicienii moldoveni nu vor renunţa la direcţia pro-europeană, orientare care va ajuta Republica Moldova să-şi rezolve problemele economice beneficiile, acestea urmînd să fie sesizate de întreaga populaţie.

Ambasadorul SUA la Chişinău: Dezvoltarea economică a Republicii Moldova va facilita rezolvarea diferendului transnistrean

Ambasadorul american la Chişinău, William Moser, a declarat că în cazul în care Republica Moldova va prospera economic, există toate premisele pentru o rezolvare mult mai rapidă a conflictului transnistrean.

„Am auzit de mai multe ori spunîndu-se la Chişinău că negocierile nu vor aduce nimic şi niciodată nimic nu se va schimba. Asta, mai ales în contextul actualei crize politice din Republica Moldova. Dar de fiecare dată le amintesc oamenilor că şi Germania a fost separată, iar prin anii 1986-1987, cînd eram tînăr diplomat la Bonn, părea că aşa va fi mereu. Dar lucrurile s-au schimbat. La fel, lucrurile se pot schimba la un moment dat şi în Republica Moldova”, a declarat ambasadorul american în cadrul unui interviu pentru mass-media de la Chişinău.

El a adăugat că reunificarea se va face atunci cînd oamenii de pe cele două maluri ale Nistrului vor dori acest lucru. Pentru a ajunge la această situaţie, Republica Moldova trebuie să-şi ridice economia şi să asigure prosperitatea cetăţenilor. El a mai criticat criza politică în care insistă Republica Moldova şi a afirmat că evoluţiile politice de la Chişinău au afectat puternic reputaţia ţării noastre în străinătate.

Oficialul american le-a dat şi un sfat liderilor politici de la Chişinău: „Ceea ce sugerăm noi este, în primul rînd, ca toate instituţiile statului să-şi analizeze la modul serios activităţile şi să le facă mai transparente pentru oameni, iar liderii politici moldoveni să-şi lase la o parte interesele personale şi să rămînă axaţi pe sarcina de integrare europeană a Republicii Moldova. Asta presupune depolitizarea instituţiilor, presupune ca cei implicaţi în procesul decizional să aibă mai puţină grijă de afacerile şi interesul personal şi financiar şi să se unească pentru a servi cu adevărat intereselor cetăţenilor”, a conchis William Moser.

Viceministrul de Externe Natalia Gherman a participat la deschiderea unui seminar din cadrul Parteneriatului Estic

Viceministrul Afacerilor Externe şi Integrării Europene, Natalia Gherman, a participat, recent, la Chişinău, la deschiderea seminarului privind reforma administraţiei publice la nivel local şi regional, destinat experţilor din ţările Parteneriatului Estic (PaE). La eveniment au mai luat parte Jaromir Plisek, secretar general al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Cehe, şi Dirk Schuebel, şeful Delegaţiei UE în Republica Moldova, potrivit Serviciului de informare şi comunicare cu mass-media al MAEIE.

Seminarul care s-a desfăşurat pe parcursul unei săptămîni, a fost organizat de către MAE ceh, în parteneriat cu Serviciul European de Acţiune Externă şi Comisia Europeană, în conformitate cu Planul de Acţiuni al Panelului privind reforma administraţiei publice al PaE.

În discursul său, viceministrul Natalia Gherman a punctat ultimele evoluţii în cadrul dialogului RM-UE şi a reiterat prioritatea atribuită acţiunilor de implementare a reformei de descentralizare, potrivit Strategiei Naţionale de Descentralizare şi recomandărilor Congresului Autorităţilor Locale şi Regionale al Consiliului Europei (martie 2012). Oficialul moldovean a informat despre nivelul de implicare a ţării noastre în mecanismele PaE, în particular Conferinţa autorităţilor regionale şi locale (CORLEAP) şi Forumul Societăţii Civile, care se va întruni în următoarea şedinţă în octombrie 2013, la Chişinău. De asemenea, a fost enunţat deziderajul oferirii accesului deplin euroregiunilor din ţările PaE la asistenţa financiară din partea UE.

La rîndul lor, oficialii europeni au salutat reformele iniţiate în contextul parcursului european al ţărilor PaE, proiectele în sine reprezentînd una dintre priorităţile politicii externe a Cehiei. La fel, oficialii au precizat că 2013 este un an crucial, în mod special în etapa premergătoare Summit-ului de la Vilnius, în care se aşteaptă înregistrarea progreselor privind reformarea mai multor domenii, inclusiv administrarea autorităţilor locale.

Totodată, reuniunea asigură o platformă propice pentru schimbul de experienţă şi identificarea oportunităţilor de cooperare între administraţiile publice locale şi regionale din cele 6 ţări membre ale PaE în domenii esenţiale unei democraţii veritabile.

Flash

Autocarele care vor transporta elevii la centrele de BAC vor fi însoţite de poliţişti

Liceenii vor fi însoţiţi de poliţişti atunci cînd vor merge spre centrele de BAC. Autorităţile cred că astfel absolvenţii vor fi în siguranţă şi nu vor întîrzia la examene. Oficialii de la Ministerul Educaţiei au aplicat în practică ideea şi au parcurs, recent, traseul unui absolvent al Liceului „Ion Pelivan" din satul Răzeni, Ialoveni.

„Avem o înţelegere cu MAI, potrivit căreia, candidaţii sau autocarele cu care vor veni, vor fi însoţite de poliţişti. Elevii au nevoie de buletin de identitate, ca să se legitimeze, datele trebuie să coincidă", a menţionat viceministrul Educaţiei Ion Grosu. Examenele vor fi monitorizate şi prin intermediul camerelor video de preşedintele centrului de BAC, dar şi de către observatori.

„Pe monitor se văd foarte bine toate camerele", a declarat directorul Liceului „Ion Pelivan", Adelina Ghiţiu.

Elevii susţin că emoţiile cresc, în pofida încurajărilor oficialilor.

„Vă imaginaţi că într-o asemenea sală respiră 120 de oameni. Aceasta lasă de dorit", a spus o tînără.

Potrivit Ministerului Educaţiei, în prezent cele 103 centre de BAC din ţară sînt pregătite pentru organizarea examenelor în proporţie de 60 la sută.

Zona pietonală din centrul oraşului se va numi „Aleea oamenilor buni"

Vom avea o alee a oamenilor buni în centrul oraşului. Aşa se va numi zona pietonală din strada A. Diordiţa din Capitală, care există, deocamdată, în stare de proiect. Cu aproape o lună întîrziere, arhitectul-şef interimar al municipiului Chişinău, Radu Blaj, l-a prezentat la şedinţa operativă a Primăriei.

După ce au promis că vom avea o zonă pietonală amenajată corespunzător pînă pe 1 mai, autorităţile locale au venit cu un nou termen şi o schiţă de proiect. Primăria planifică inaugurarea zonei pietonale „Aleea oamenilor buni" la 1 august. Lucrările vor fi efectuate de către o fabrică de bere din Moldova.

Radu Blaj, arhitectul-şef interimar al municipiului Chişinău: „E vorba de o pavare cu plăci de trotuar a întregii zone. Vor fi create nişte zone pentru meşteşugari, pictori, sculptori, expoziţii de lucrări. În prtea de la vale, în preajma str. Cosmonauţilor va fi o zonă pentru diferite manifestări artistice, loc pentru maplasarea unei scene".

În mijlocul străzii vor fi amenajate terase de vară din elemente uşor demontabile. Zona se promite a fi una foarte luminoasă. În acest sens, se vor amenaja patru rînduri de corpuri de iluminat decorativ. Pentru actul său de binefacere, agentul economic cere publicitate sub diferite forme.

Dorin Chirtoacă, primar de Chişinău: „Este vorba despre organizarea comerţului pe această stradă, astfel încît elementele de publicitate să fie făcute în beneficiul dînşilor, nu e vorba despre panourile publicitare, ci obişnuitele umbrele pe care le avem la terasă şi nu neapărat cu supraîncărcarea zonei".

Şefa Direcţiei Relaţii Externe, Gabriela Ciumac, a mai propus să fie instalat un punct de informare pentru turişti, hărţi gratuite cu oraşul Chişinău şi meniuri în trei limbi (română, rusă şi engleză) în toate localurile.

Potrivit estimărilor preliminare, amenajarea zonei pietonale va costa circa 300 mii de euro. Cu ocazia schimbării la faţă a străzii Alexandru Diordiţa, gestionarii clădirilor din preajmă vor fi obligaţi să le reabiliteze, cel puţin faţadele.

Minorităţile naţionale vor studia „Româna la distanţă"

Asociaţia Naţională a Trainerilor Europeni din Moldova (ANTEM) a lansat proiectul novator în Republica Moldova: „E-learning – mijloc de integrare socială a tinerilor din RM".

Evenimentul este organizat cu susţinerea financiară a Ministerului Tineretului şi Sportului al R. Moldova, în colaborare cu Biroul Relaţii Interetnice al statului nostru.

Proiectul presupune atragerea tinerilor reprezentanţi ai minorităţilor naţionale în procesul de studiere la distanţă a limbii române, toate materialele educaţionale elaborate special pentru acest program fiind postate pe platforma de Internet http://invat.antem.org. În cadrul acestuia vor fi implicaţi elevi (clasele a 10-12), voluntari şi tineri specialişti cu vîrsta cuprinsă între 18-28 de ani din localităţile: Chişinău, Comrat, Ceadîr-Lunga, Briceni şi Rîşcani. Proiectul se va desfăşura în perioada iunie-decembrie 2013. Audienţii vor primi un certificat special de absolvire a cursului complet de studii „Româna la distanţă".

Viitoarele mămici nu mai prezintă certificatul de salarizare pentru indemnizaţie

Casa Naţională de Asigurări Sociale a iniţiat procesul de stabilire a indemnizaţiei pentru creşterea copilului în baza informaţiei acumulate la contul personal de asigurări sociale de stat. În aceste circumstanţe, începînd cu 1 mai, la depunerea cererii cu privire la stabilirea indemnizaţiei, femeile gravide nu mai trebuie să prezinte certificatul cu privire la salariu, eliberat la locul de muncă.

Potrivit Clarei Sorocean, şefa Direcţiei Generale Evidenţă Individuală a Contribuţiilor, CNAS, baza de calcul a indemnizaţiei o constituie venitul mediu lunar realizat în ultimele şase luni calendaristice, iar pentru confirmarea venitului asigurat pentru lunile care depăşesc trimestrul de raportare se prezintă declaraţia persoanei asigurate de tipul REV-5 – „Pentru stabilirea prestaţiilor de asigurări sociale". Astfel, persoanele care urmează să beneficieze de indemnizaţie în luna iunie, vor solicita de la angajator declaraţia REV-5 pentru luna aprilie şi mai. Informaţia despre venitul asigurat pentru alte patru luni (decembrie-martie) deja se conţine în baza de date a CNAS, în cazul în care agentul economic a respectat prevederile legale de prezentare a declaraţiilor trimestriale.

Declaraţia se eliberează de către angajator în două exemplare şi se prezintă ulterior la Casa Teritorială de Asigurări Sociale. Corectarea datelor înscrise în contul personal, prin diminuarea sau majorarea sumelor după stabilirea indemnizaţiei, nu se acceptă, cu excepţia cazurilor de majorare a salariului conform prevederilor legale.

Dacă la depunerea cererii de stabilire a indemnizaţiei, informaţia pentru trimestrul precedent nu se regăseşte la contul persoanei din cauza că nu a fost declarată suma de către angajator, sumele respective nu se iau în calcul pînă la prezentarea declaraţiilor pentru toţi angajaţii întreprinderii. Gravida care lucrează în mai multe locuri, prezintă declaraţia REV-5 pentru fiecare loc de muncă în parte. La stabilirea cuantumului indemnizaţiei se vor include toate sumele din care au fost achitate contribuţii de asigurări sociale.

În cazul în care pe parcursul ultimelor şase luni femeia s-a aflat în concediu de odihnă, prezintă un certificat cu lunile cît s-a odihnit, cu mărimea indemnizaţiei de concediu pentru fiecare lună şi a ajutorului material la concediu eliberat de către angajator. Atunci cînd toate lunile luate în calcul la determinarea mărimii indemnizaţiei sînt lucrate incomplet, trebuie prezentat un certificat cu indicarea numărului de zile efectiv lucrate în aceste luni, venitul asigurat şi săptămîna de lucru.

Dacă femeia nu a realizat venit asigurat în ultimele şase luni premergătoare lunii naşterii din motive întemeiate, precum concediu medical, de maternitate, pentru îngrijirea copilului sau concediu din cont propriu, ea trebuie să prezinte certificatul privind salariul de funcţie sau tarifar, care va servi drept bază de calcul la stabilirea indemnizaţiei.

ONG: UE sprijină Moldova în asigurarea egalităţii în drepturi pentru fiecare

Republica Moldova este încă o ţară în tranziţie, de aceea este nevoie să existe politici care să faciliteze incluziunea socială. În acest sens, 20% din bugetul de stat al Moldovei este un sprijin direct oferit de către cetăţenii europeni pentru a ajuta ţara să asigure egalitatea în drepturi pentru fiecare cetăţean. Declaraţia a fost făcută, la o conferinţă de presă, de către directorul Centrului de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO), Sergiu Ostaf, care a vorbit în numele mai multor organizaţii ale societăţi civile.

„Politicile nediscriminare sînt esenţa consolidării societăţii. Republica Moldova este în procesul de integrare europeană şi sprijinul UE nu se rezumă doar la politici, dar şi la sprijin financiar", a menţionat Sergiu Ostaf. El a adăugat că în Republica Moldova sînt foarte multe persoane discriminate. Printre cele mai discriminate categorii sînt persoanele cu dizabilităţi şi cele cu HIV/SIDA. „Aceste categorii se confruntă cu diverse situaţii dificile, iar potenţialul şi abilităţile lor nu sînt valorificate în întregime, deoarece sînt multe impedimente", a subliniat Sergiu Ostaf.

Acesta a mai spus că unele persoane încearcă să denatureze esenţa cooperării cu UE, susţinînd că aceasta este preocupată doar de anumite domenii, ceea ce este fals. „Uniunea Europeană este preocupată de crearea condiţiilor pentru toţi, inclusiv şi pentru cei care au opinii diferite faţă de incluziunea diferitor persoane. De 99% dintre beneficiile care sînt create în cadrul cooperării Republicii Moldova şi UE se bucură întreaga societate", a spus Sergiu Ostaf.

Directorul CReDO a enumerat că UE alocă bani pentru eficienţa energetică, dezvoltarea regională şi locală, îmbunătăţirea calităţii apei, transport şi drumuri, de asemenea, pentru sănătate, migraţie, reforma instituţională şi drepturile omului.

Sergiu Ostaf a mai adăugat că în Moldova sînt persoane care încearcă să creeze un curent de xenofobie. Aceste persoane folosesc mesaje neadecvate despre rolul UE şi încearcă să impună mesaje de intoleranţă. Potrivit directorului CReDO, în spatele acestor acţiuni sînt interese individuale.

Oamenii legii din Moldova au prevenit asasinarea a trei persoane din Germania

La mijlocul acestei luni, oamenii legii au intrat în posesia unei informaţii precum că un cetăţean al Republicii Moldova, originar din regiunea transnistreană, ce se află la moment în Spania, este în căutarea unui killer pentru asasinarea unor persoane care locuiesc în Germania.

Angajaţii INI ai IGP şi ai Procuraturii Generale s-au deplasat în or. Hamburg, unde în comun acord cu organele de drept din Germania au început documetarea cazului dat pentru preîntîmpinarea săvîrşirii infracţiunii respective.

În cadrul documentării, pe teritoriul Germaniei au fost monitorizate un şir de telefoane şi conexiuni Internet, a fost stabilit cine sînt complicii săvîrşirii infracţiunii care au transmis suma de bani - 500 de euro, pentru cheltuieli, precum şi pozele victimei şi orarul deplasării acesteia la serviciu şi înapoi. Ulterior, din partea oraganizatorului a mai parvenit o comandă referitor la asasinarea a încă două persoane, în vîrstă de 39 de ani, originară din regiunea transnistreană, care locuieşte în Germania din 1995 şi concubinul acesteia, de 34 de ani, cetăţean german.

Cercetările poliţieneşti au stabilit că asasinarea celor doi a fost comandată de către fostul soţ, de 40 de ani, anterior judecat pe teritoriul Republicii Molodva şi al Germaniei, locuitor al Germaniei din 1994. Urmare a acestui fapt, la 24 mai, în or. Hamburg, au fost efectuate un şir de percheziţii şi reţinuţe 2 persoane.

Conform legislaţiei Germaniei, pentru infracţiunea dată persoanele implicate riscă privaţiune de libertate de la 15 ani pînă la detenţie pe viaţă.

Tot mai mulţi moldoveni apelează la serviciile detectivilor

Tot mai mulţi moldoveni, deopotrivă bărbaţi şi femei, apelează la serviciile detectivilor pentru a verifica dacă partenerul le este infidel. Numărul solicitărilor de acest fel aproape că s-a triplat în ultimii doi ani.

Ghenadie Carman, directorul unei agenţii de detectivi, spune că, lunar, are în jur de 30 de solicitări de la moldoveni care-şi suspectează soţul sau soţia de infidelitate.

„E clar că este vorba despre documentarea în locuri publice. Din practică, circa 80 de procente din adresări se confirmă. La un caz lucrează cel puţin doi detectivi", a menţionat Ghenadie Carman.

Psihologii vin cu o explicaţie a acestui fenomen. „Cînd se adevereşte că ţi-ai pierdut partenerul, există dorinţa de a juca rolul de victimă şi acest adevăr sau această probă va oferi posibilitatea de a cîştiga mai mult în procesul de judecată în cazul unei căsătorii", a explicat psihologul Irina Novac.

Nu toţi agreează, însă, ideea de a pune spioni pe urmele consorţilor. Iată ce spun oamenii:

„Dacă aş avea aceste suspiciuni, l-aş urmări chiar eu, dar nu cred că aş angaja pe altcineva".

„Dacă aş avea mulţi bani, aş face-o şi pe asta".

„Am încredere în soţul meu, iar dacă nu aş avea încredere, nu aş vrea să ştiu că mă înşeală".

Serviciile detectivilor privaţi costă aproximativ 100 de euro pe zi

Consiliul Europei susţine propunerile de reformare a Procuraturii

Consiliul Europei susţine iniţiativele procurorului general pe direcţia reformării, sporirii eficienţei şi responsabilităţii Procuraturii Republicii Moldova. Declaraţii în acest sens a făcut Ulvi Akhundlu, şeful Oficiului Consiliului Europei în Republica Moldova, în cadrul unei întrevederi pe care a avut-o, recent, cu procurorul general, Corneliu Gurin.

Întrevederea constituie un prim contact oficial al noului procuror general cu reprezentanţii Oficiului Consiliului Europei şi cu această ocazie, ambele părţi au exprimat deschidere şi dorinţa de impulsionare a relaţiilor bilaterale, atît prin aprofundarea şi extinderea cooperării, cît şi din perspectiva sprijinului pe care Consiliul Europei îl poate acorda obiectivului reformator al Procuraturii Republicii Moldova, de ajustare plenară la standardele europene în domeniul justiţiei şi funcţionării instituţiilor democratice.

Procurorul general a informat oficialul european despre priorităţile sale de activitate, orientate spre reforma Procuraturii şi restabilirea încrederii în această instituţie deosebit de importantă în cadrul statului de drept. În context, Corneliu Gurin s-a referit la principalele priorităţi legate de reforma legislativă şi instituţională în atingerea scopurilor trasate, şi anume: depolitizarea, consolidarea încrederii în instituţia Procuraturii şi sporirea eficienţei activităţii procurorilor în domeniile de competenţă constituţională şi legală. În special, procurorul general a menţionat necesitatea consolidării Procuraturii în cadrul autorităţii judecătoreşti şi asigurarea independenţei activităţii prin stabilirea şi afirmarea statutului de magistrat al procurorilor.

Corneliu Gurin a menţionat că transparenţa şi responsabilitatea publică vor constitui elemente de bază ale activităţii de reformă instituţională, prin acest obiectiv fiind urmărit scopul interacţiunii extinse între organele de drept, autorităţi publice, cetăţeni şi societatea civilă.

Discutînd aspectele de susţinere a activităţilor de reformare şi despre suportul pe care îl pot oferi instituţiile europene în promovarea eficientă a schimbărilor instituţionale, Corneliu Gurin a menţionat că: „Pe intern, există dorinţă şi capacităţi de reformare a Procuraturii, iar asistenţa externă concentrată în continuarea şi impulsionarea acestor procese este o necesitate vitală, care va contribui la atingerea unor rezultate importante, în termene relativ scurte".

La rîndul său, Ulvi Akhundlu a dat o apreciere înaltă consecvenţei cu care noul procuror general acţionează pe direcţia reformelor şi l-a asigurat pe Corneliu Gurin de sprijinul necesar pentru realizarea în bune condiţii a sarcinilor propuse, în interesul cetăţenilor şi al statului Republica Moldova.

Procurorul general i-a mulţumit oficialului european pentru atenţia specială pe care Consiliul Europei o acordă evoluţiilor din sfera funcţionării instituţiilor democratice în Republica Moldova şi reformei Procuraturii, ca parte indispensabilă a reformei justiţiei şi în domeniile conexe.

Părţile au convenit să continue şi să extindă procesul de colaborare, urmînd să se stabilească detaliile tehnice privind demararea şi implementarea unor programe şi proiecte concrete de cooperare cu instituţiile Consiliului Europei, cît şi în parteneriat cu organismele comunitare.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Respectarea drepturilor copilului în Republica Moldova în anul 2012

Pe 1 iunie, întreg mapamondul va marca Ziua internaţională a copilului. După cum ştim, aceasta zi a fost instituită în mare parte cu scopul de a promova dezvoltarea copiilor într-un climat favorabil, ca ulterior, să avem parte de o societate sănătoasă şi puternică. Or, este de neconceput a vorbi despre bunăstarea copiilor, fără a vorbi despre respectarea drepturilor lor.

După cum v-am promis, într-un număr anterior al publicaţiei noastre, astăzi vă vom informa despre cum s-au prezentat lucrurile la capitolul respectarea drepturilor copilului în Republica Moldova în anul 2012.

Astfel, în raportul Centrului pentru Drepturile Omului din Republica Moldova, privind respectarea drepturilor cetăţeanului în ţara noastră în anul 2012, într-un capitol aparte, este analizată situaţia referitoare la respectarea drepturilor copilului, fiind, totodată, făcute şi recomandările de rigoare întru îmbunătăţirea stării de lucruri pe segmentul dat.

Aşadar, în primul rind, experţii au constatat că nu există un program bine structurat şi eficient de prevenire a delincvenţei juvenile, care să corespundă principiilor Naţiunilor Unite pentru prevenirea acestui fenomen. Programele existente sînt limitate, iar acţiunile de prevenire a infracţiunilor comise de către minori sînt ineficiente.

Nici pe parcursul anului 2012 nu a fost soluţionată problema ce ţine de crearea unei instituţii specializate în reeducarea şi resocializarea copiilor care au comis infracţiuni, dar care nu pot fi traşi la răspundere penală.

Potrivit datelor statistice referitoare la delincvenţa juvenilă, s-a constatat că cele mai multe infracţiuni comise de către minori sînt furturile şi jafurile, urmate de huliganism, infracţiunile privind viaţa sexuală şi circulaţia ilegală a drogurilor, iar majoritatea infractorilor minori nu sînt încadraţi în sistemul educaţional şi nici în cîmpul muncii. Circa 70% dintre minorii delincvenţi au vîrste cuprinse între 16-17 ani, 27% - 14-15 ani, 3% - 14 ani. În majoritatea cazurilor, minorii comit infracţiuni pentru prima dată, aceştia provenind în special din familii vulnerabile, monoparentale sau familii cu mulţi copii, fiind rămaşi fără supravegherea părinţilor. În urma analizei fenomenului criminologic, reiese că unul din factorii ce conduc la adoptarea unui comportament deviant în rîndul minorilor îl constituie situaţia materială precară, cca 80% din totalul de infracţiuni sînt comise de către minorii din această categorie socială.

Cît priveşte respectarea dreptului la învăţătură, avocatul parlamentar pentru protecţia drepturilor copilului Tamara Plămădeală trage atenţia asupra problemelor ce vizează asigurarea deplasării copiilor la şcolile de circumscripţie, din cauza faptului că APL-urile nu dispun de numărul necesar de unităţi de transport. Ombudsmanul conştientizează că această reformă este necesară pentru a asigura accesul copiilor în special a celor din mediul rural, la un proces educaţional de calitate.

Problema vaccinării obligatorii a copiilor ca o condiţie a admiterii în instituţiile educaţionale constituie un alt subiect important abordat în raportul CpDOM. În acest sens, avocatul parlamentar consideră că în legislaţia naţională există suficiente pîrghii pentru a garanta asigurarea menţinerii sănătăţii populaţiei, responsabilitatea nemijlocită pentru sănătatea copiilor, revenindu-le în primul rînd părinţilor sau altor reprezentanţi legali ai lor. Totodată, ombudsmanul este de părere că devine imperios necesară consolidarea încrederii populaţiei în programele de imunizare a copiilor şi în avantajele vaccinării, formarea profesională a personalului medical pentru imunizarea copiilor, utilizarea vaccinurilor inovatoare şi eficiente, în corespundere cu prevederile legislaţiei, fapt ce va permite organizarea supravegherii de stat a sănătăţii fără a respinge un drept fundamental – dreptul la învăţătură, asigurat la nivel constituţional prin învăţămîntul general obligatoriu.

Achitarea taxelor şcolare constituie o altă încălcare a drepturilor copilului. Referitor la acest subiect, în raport se menţionează că deşi aceste taxe sînt donaţii benevole ale părinţilor, în realitate aceştia sînt constrînşi prin diferite metode să le achite. Una din ele este forţarea părinţilor de a deveni membri ai asociaţiilor părinteşti, sub pretextul dreptului la asociere. De obicei, aceasta este o condiţie premergătoare înscrierii copilului la o instituţie de învăţămînt. Conform statutului asociaţiilor, printre obligaţiile membrilor se include şi achitarea unor mijloace financiare, care sînt stabilite de către consiliul părintesc al instituţiei de învăţămînt. O altă metodă de forţare a părinţilor privind achitarea taxelor constă în stigmatizarea copiilor prin influenţarea reuşitei la învăţătură. Ţinînd cont că propunerile Ministerului Educaţiei de a interzice implicarea cadrelor didactice în colectarea donaţiilor sau aprobarea Regulamentului cu privire la cooperarea instituţiilor de învăţămînt cu asociaţiile obşteşti nu sînt soluţii viabile ce ar soluţiona definitiv această problemă, avocatul parlamentar pentru protecţia drepturilor copilului reiterează recomandările sale anterioare cu privire la elaborarea unor mecanisme eficiente, menite să asigure anonimatul donatorilor pentru a nu putea fi identificaţi părinţii care nu achită taxele sau cei care contribuie în funcţie de posibilităţi. O astfel de abordare ar elimina pîrghiile de constrîngere asupra părinţilor, garantînd, totodată, un tratament egal şi nediscriminatoriu faţă de copiii acestora.

În ceea ce priveşte protejarea copilului împotriva abuzului, ombudsmanul consideră că trebuie dezvoltată asistenţa psihologică calificată, la nivel de instituţie de învăţămînt, mai ales în situaţia în care agresorul este elevul. Acest mecanism ar conduce la prevenirea, depistarea şi soluţionarea cazurilor uşoare de agresiune din partea elevilor, iar în cazuri mai complexe devine necesară crearea centrelor regionale de acordare a asistenţei psihologice. O altă problemă la acest capitol o constituie izolarea agresorului de victimă. Deşi conform legii, instanţa poate decide asupra necesităţii instituirii ordonanţei de protecţie, aplicarea acestei măsuri este îngreuiată din cauza lipsei unui loc de plasament al abuzatorului. În atare situaţie, acesta rămîne să locuiască alături de victimele sale.

Trebuie menţionat că tot mai frecvent sînt înregistrate cazuri de suicid în rîndul minorilor. Datele statistice denotă că în anul 2008 au fost înregistrate 15 cazuri, în 2009 - 10, în 2010- 12, în 2011- 18, în 2012 - 26 de cazuri de sinucidere a copiilor. În aceste situaţii asistentul social comunitar are un rol-cheie în depistarea copiilor rămaşi fără îngrijire părintească, în special a copiilor asupra cărora nu a fost instituită nicio formă de protecţie, ei sînt cei mai vulnerabili faţă de aceste fenomene.

Dreptul la abitaţie în familie reprezintă un alt domeniu unde, potrivit raportului, se atestă dificultăţi. Conform datelor oferite de Ministerul Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei, numărul adopţiilor naţionale, cît şi internaţionale este în descreştere: în 2010 - 162 adopţii naţionale, 46 adopţii internaţionale; în 2011 - 78 adopţii naţionale, 23 adopţii internaţionale; în 2012 - 33 adopţii naţionale şi nicio adopţie internaţională. În urma discuţiilor la acest subiect, s-a constatat existenţa unor probleme serioase care împiedică implementarea Legii privind regimul juridic al adopţiei, printre acestea: lipsa psihologilor, expertizarea psihologică realizată defectuos, procesul birocratizat şi de lungă durată, lipsa cadrului normativ privind contraindicaţiile medicale pentru persoanele care intenţionează să adopte copii.

În opinia avocatului parlamentar, pentru respectarea dreptului copilului la abitaţie în familie, statul trebuie să creeze condiţii prielnice pentru adopţie, eliminînd barierele birocratice care descurajează doritorii de a înfia copii.

Cor. DREPTUL

Avocaţi parlamentari la straja drepturilor omului la punctele vamale de trecere moldo-ucrainene

Recent, avocatul parlamentar Aurelia Grigoriu, în comun cu împuternicitul pentru drepturile omului din Ucraina, Valeria Lutkovskaia, au vizitat punctele de trecere a hotarului de stat Maiaki - Udobnoe - Palanka, Starokazacie - Tudora.

Potrivit Centrului pentru Drepturile Omului din Republica Moldova, scopul acestei acţiuni rezidă în identificarea problemelor existente în ceea ce priveşte respectarea drepturilor omului.

Astfel, au fost stabilite mai multe motive care determină formarea cozilor la intrarea cetăţenilor moldoveni în posturile vamale ucrainene de trecere. Există diferenţe esenţiale ce ţin de asigurarea tehnică, dotarea cu echipament a serviciilor vamale şi de grăniceri (poliţia de frontieră) moldoveneşti şi ucrainene, asigurarea cu personal. Legislaţiile naţionale în domeniu ale celor două ţări prevăd un grad de atribuţii ce oferă un cadru mai mult sau mai puţin extins de mobilitate a serviciilor vizate. Ca rezultat, la posturile moldoveneşti vamale poate fi asigurat un flux continuu de persoane, blocajele apărînd pe drumurile înguste care duc spre punctele vamale ucrainene. Ambuteiajele se formează, de regulă, în perioadele de vîrf, cum sînt cele din lunile iulie-august. În acest interval de timp punctele de trecere ucrainene din zona menţionată sînt

suprasolicitate de moldovenii care merg la odihna de vară pe litoralul Mării Negre, susţin avocaţii.

O altă problemă abordată a fost cea de asigurare a unor condiţii decente, conform cerinţelor internaţionale în domeniu a zonelor limitrofe punctelor vamale ucrainene, cum ar fi accesul cetăţenilor la apă potabilă şi utilităţi sanitare, amenajarea unor adăposturi sau locuri de aşteptare, instalarea spaţiilor pentru parcarea autovehiculelor.

Totodată, Aurelia Grigoriu şi Valeria Lutkovskaia au salutat decizia Uniunii Europene de a implementa un proiect de deschidere a unui punct vamal comun moldo-ucrainean, Palanca-Maiaki, ceea ce va soluţiona în mare parte problemele existente pe acest segment de trecere a frontierei. Proiectul în cauză se estimează la 5 milioane de euro şi se planifică a fi realizat timp de 3 ani. Pînă atunci, administraţia regiunii Odesa şi a raionului Belgorod Dnestrovsk, la recomandarea ombudsmanului ucrainean, va întreprinde în scurt timp acţiuni de amenajare a teritoriului adiacent drumului de acces la punctele ucrainene de trecere. În perspectivă, urmează a fi soluţionate probleme legate de extinderea şi amenajarea corespunzătoare a porţiunii de drum dintre punctele vamale Starokazacie-Tudora, care se află în gestiunea părţii ucrainene.

De menţionat e şi faptul că avocatul parlamentar Aurelia Grigoriu şi împuternicitul pentru drepturile omului din Ucraina Valeria Lutkovskaia consideră importantă monitorizarea efectuată. Aceasta se înscrie în contextul colaborării existente a oficiilor ombudsmanilor din cele două ţări. De asemenea, ombudsmanii au pledat pentru intensificarea relaţiilor de cooperare dintre serviciile vamale, poliţia de frontieră, ministerele de Externe din Moldova şi Ucraina în vederea soluţionării problemelor existente şi asigurarea respectării drepturilor omului la punctele de trecere moldo-ucrainene.

Precizăm că inspectarea punctelor de trecere Maiaki - Palanka, Udobnoe, Starokazacie - Tudora a fost realizată ca reacţie la sesizările cetăţenilor moldoveni din vara anului 2012. Atunci mai mulţi petiţionari s-au plîns la Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova de cozile interminabile şi aglomeraţia de la punctul vamal Starokazacie - Tudora. Potrivit informaţiilor furnizate, zeci şi sute de cetăţeni moldoveni erau ţinuţi ore în şir în soare, fără a avea acces la apă potabilă şi utilităţile sanitare, se mai precizează în comunicatul CpDOM.

Avocatul parlamentar a apreciat atunci drept degradante condiţiile existente la punctul nominalizat de trecere a frontierei, ce lezează demnitatea cetăţenilor Republicii Moldova, solicitînd împuternicitului pentru drepturile omului din ţara vecină să intervină pentru a redresa starea de lucruri. Ombudsmanul ucrainean a făcut demersurile de rigoare pentru a debloca traficul. Ulterior, Valeria Lutkovskaia şi Aurelia Grigoriu au convenit să efectueze în anul 2013 o vizită comună la punctele de trecere pe segmentul de Sud al hotarului moldo-ucrainean.

În cadrul vizitei de inspectare ombudsmanii au fost însoţiţi de experţi în drepturile omului, reprezentanţi ai Poliţiei de Frontieră din Moldova şi Serviciului de Grăniceri din Ucraina, ai serviciilor vamale din cele două ţări, autorităţi publice locale din regiune, ai Ambasadei Republicii Moldova în Ucraina.

În urma constatărilor stabilite, avocaţii parlamentari din cele două state vor prezenta conducerii Republicii Moldova şi respectiv, a Ucrainei, recomandări menite să elimine încălcarea drepturilor omului la punctele de trecere vizate.

Cor. DREPTUL

Comportamentul deviant al tinerilor abordat prin prisma competenţelor avocaţilor parlamentari

Comportamentul deviant al tinerilor a constituit subiectul de bază al conferinţei IX-a a psihologilor practicieni cu genericul „Profilaxia tulburărilor comportamentale la minori: inovaţii, provocări şi tendinţe în educaţia modernă". Evenimentul a avut loc recent şi a fost organizat de Centrul de Diagnosticare şi Reabilitare „Armonie" al Direcţiei Generale Educaţie, Tineret şi Sport, Chişinău.

La întrunire a participat şi avocatul parlamentar Anatolie Munteanu, directorul Centrului pentru drepturile Omului din Republica Moldova (CpDOM), potrivit CpDOM. În luarea sa de cuvînt A. Munteanu a vorbit în special despre comportamentul deviant în mediul tinerilor abordat prin prisma competenţelor avocaţilor parlamentari.

Astfel, printre formele de manifestare a comportamentului deviant în rîndul tinerilor, ombudsmanul a evidenţiat cazuri tot mai frecvente de suicid, violenţa în mediul şcolar, comportament delincvent. În acest sens, Anatolie Munteanu a semnalat creşterea numărului de suicide în mediul copiilor, în 2009 înregistrîndu-se 10 cazuri, în 2010 - 12, în 2011 - 18, iar numai în 6 luni ale anului 2012 - 15.

În opinia lui A. Munteanu, întru remedierea acestei situaţii este necesară instituirea unui Centru de prevenire a tentativelor de suicid la copii şi tineri, a serviciilor specializate (psihosociale) pentru copii şi tineri cu predispoziţii/tentative de suicid; stabilirea unor restricţii în mass-media în ceea ce priveşte modalitatea difuzării materialelor cu subiecte privind suicidul; eficientizarea activităţii profesorilor şi a lucrătorilor medicali la compartimentul sănătate şi promovarea unui mod de viaţă sănătos; instituirea asistenţilor sociali în problemele tinerilor la nivel de comunitate; elaborarea unor măsuri complexe de prevenire a suicidului într-un program strategic; ridicarea calităţii şi eficienţei activităţii psihologilor ce lucrează cu copiii şi tinerii; dezvoltarea programelor complexe de prevenire a suicidului în rîndul copiilor şi tinerilor la nivelul autorităţilor publice locale.

Totodată, şi sporirea numărului cazurilor de violenţă în cadrul instituţiilor de învăţămînt stîrneşte îngrijorări. În context, directorul CpDOM a subliniat că violenţa în şcoală ia amploare sub forme mai puţin aşteptate, cum ar fi raporturile de violenţă elev-profesor – cazuri care sînt în creştere. După numărul de situaţii, acestea sînt depăşite doar de raporturile de violenţă elev-elev, dar au fost atestate mai multe decît raporturile de violenţă profesor-elev. Avocatul parlamentar consideră în continuare că fenomenul violenţei în şcoală, în special atunci cînd agresorul este elevul, poate fi combătut prin acordarea asistenţei psihologice calificate, la nivel de instituţie de învăţămînt pentru prevenire, depistare şi soluţionare a cazurilor facile, iar pentru cazurile mai complexe, după cum s-a mai menţionat şi în alte contexte, prin crearea centrelor regionale de acordare a asistenţei psihologice.

Nu au putut fi trecute cu vederea nici discuţiile privind criminalitatea juvenilă. Făcînd referire la acest subiect, A. Munteanu a relevat că, deşi statisticile arată o uşoară scădere a numărului de infracţiuni comise de către minori, există totuşi unele aspecte care necesită o atenţie suplimentară. Cele mai multe infracţiuni comise de minori ţin de furturi şi jafuri, iar cea mai mare parte a minorilor delincvenţi provin din familii vulnerabile. Prin urmare, tipul infracţiunii comise corelează cu statutul social al minorului, de unde rezultă că factorul material este o cauză determinantă în comiterea infracţiunilor. În acelaşi timp, motive de îngrijorare rămîn a fi infracţiunile privind viaţa sexuală, precum şi infracţiunile cu droguri. Cel mai frecvent în astfel de situaţii ajung copiii rămaşi fără de supravegherea părinţilor.

Potrivit ombudsmanului, starea de lucruri în domeniu este determinată de modul în care autorităţile acţionează pentru prevenirea şi combaterea acestui fenomen. În acelaşi timp, prezenţa psihologului în şcoală ar constitui primul nivel care va contribui la identificarea copiilor cu tendinţe antisociale. Anatolie Munteanu a subliniat şi lipsa instituţiilor specializate de reeducare şi resocializare a copiilor. Această problemă a apărut odată cu închiderea şcolii-internat pentru copii cu devieri de comportament din localitatea Soloneţ, raionul Soroca, care nu corespundea standardelor în domeniu.

Avocatul parlamentar a menţionat că aceste probleme s-au aflat constant în vizorul CpDOM, care a formulat autorităţilor de resort recomandări menite să răspundă necesităţilor şi interesului superior al copilului.

L.D.

UE interzice servirea tradiţională în restaurante a uleiului de măsline

Uleiul de măsline nu va mai putea fi servit în oliviere şi boluri, pe mesele restaurantelor, a tavernelor şi a cîrciumilor. O măsură în acest sens a fost adoptată, recent, la Bruxelles şi ar urma să fie aplicată din 2014.

Cei vizaţi de această măsură sînt indignaţi de nivelul de control la care a ajuns Uniunea şi spun că interdicţia va face rău producătorilor artizanali de ulei de măsline.

De anul viitor, uleiul de masline prezent pe masa restaurantelor trebuie să fie ambalat în condiţii de igienă maximă în fabrică, cu un dispozitiv de turnare ce împiedică alterarea conţinutului şi eticheta conformă standardelor UE.

Folosirea sticlelor reutilizabile sau vaselor de ceramică şi posibilitatea ca un patron de restaurant să aleagă să cumpere ulei de măsline de la un producător mic sau o afacere de familie sînt scoase în afara legii.

În mod ironic, ţările cele mai afectate de criza din zona euro, Spania, Grecia, Italia şi Portugalia, sînt cele mai mari producătoare de ulei de măsline. În condiţiile în care legea se adresează marilor producători, rămîne de văzut modul în care noua legislaţie va afecta micii producători, într-un sistem economic „presat".

Elevii din regiunea transnistreană promovează drepturile omului prin intermediul jocurilor intelectuale

În unul din numerele anterioare ale publicaţiei noastre am vorbit despre studierea drepturilor omului prin intermediul jocurilor intelectuale.

Astfel, în perioada 30 aprilie - 24 mai 2013, în liceele cu predare în limba română din Grigoriopol, Rîbniţa, Tighina şi Tiraspol au avut loc o serie de activităţi destinate familiarizării tinerilor din regiunea transnistreană cu domeniul drepturilor omului prin intermediul jocurilor intelectuale.

Pe 30 aprilie, un grup de elevi ai Liceului „Evrika" din or. Rîbniţa, au organizat un seminar pentru colegii lor din clasele a IX-a - XII-a, cu tema: „Drepturile Omului – Concepte şi Noţiuni de bază". Ulterior, pe 21 şi 24 mai, elevii au avut ocazia să aplice cunoştinţele obţinute în cadrul a două runde de jocuri intelectuale: Brain Ring şi Ce?Unde?Cînd?. Aceste activităţi reprezintă o nouă metodă de promovare şi învăţare a drepturilor omului.

Pe 22 mai, activităţi similare au avut loc şi în liceele din Tighina, Tiraspol şi Grigoriopol. Liceele „Alexandru cel Bun" din Tighina şi „Lucian Blaga" din Tiraspol, au găzduit seminare cu tematica drepturilor omului, organizate pentru şi de către elevii acestora. Organizatorii şi moderatorii seminarelor, instruiţi anterior în cadrul Cursului de Formare de Formatori: „Învăţăm să predăm Drepturile Omului prin intermediul jocurilor intelectuale", au folosit cele mai creative metode de predare: au prezentat filme tematice, şi-au provocat colegii la discuţii şi dezbateri, au propus metode creative de memorare a clasificării drepturilor omului etc.

Mai apoi, la Tighina şi Tiraspol au fost organizate runde de jocuri intelectuale în cadrul cărora elevii au aflat mai multe despre regulile jocurilor intelectuale, despre regulile lucrului în echipă. De asemenea, elevii participanţi au avut posibilitatea să-şi testeze cunoştinţele din domeniul drepturilor omului şi cele de cultură generală.

„Seminarul şi jocurile intelectuale reprezintă o abordare nouă a procesului de învăţare şi sînt foarte utile, în special acum la sfîrşit de an şcolar. Astfel de activităţi sînt foarte binevenite şi ajută elevii să însuşească mai uşor atît informaţiile din domeniul drepturilor omului, cît şi regulile lucrului în echipă, pentru ca mai tîrziu să poată aduce o contribuţie de valoare pentru comunitatea lor", a menţionat Svetlana Jitariuc, profesoară la Liceul teoretic „Ştefan cel Mare" din Grigoriopol, refugiat în s. Doroţcaia.

Reamintim că seminarele şi jocurile sînt parte a proiectului „Drepturile Omului încep cu Educaţia", implementat graţie suportului financiar oferit de Ambasada SUA la Chişinău.

A fost lansată campania „Ordonanţa"

În contextul Zilei internaţionale a familiei, Asociaţia „Promo-LEX" în parteneriat cu Inspectoratul General al Poliţiei al MAI au lansat campania de informare a cetăţenilor cu privire la ordonanţa de protecţie a victimelor violenţei în familie.

Potrivit „Promo-LEX", campania cu genericul „Ordonanţa" se desfăşoară în perioada 15 mai - 25 iunie 2013 pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Scopul ei constă în informarea populaţiei cu privire la posibilitatea obţinerii unor măsuri de protecţie a victimelor violenţei în familie.

În cadrul acestei campanii vor fi distribuite pliante şi vor fi plasate postere în fiecare inspectorat/secţie/sector/post de poliţie. Astfel, cetăţenii vor fi informaţi cu privire la măsurile de protecţie garantate de lege victimelor violenţei în familie, procedura obţinerii şi termenul ordonanţei, executarea şi supravegherea ordonanţei de protecţie şi măsurile aplicabile în cazul încălcării acesteia.

Precizăm că ordonanţa de protecţie reprezintă un act legal, prin care instanţa de judecată aplică măsuri de protecţie a victimei violenţei în familie, stabilind faţă de agresor anumite restricţii şi măsuri de constrîngere.

Scopul emiterii ordonanţei de protecţie este: asigurarea de urgenţă a protecţiei victimei; prevenirea unor noi acte de violenţă asupra victimei şi/sau asupra altor membri ai familiei; prevenirea distrugerii bunurilor victimei, averii comune a familiei etc.

Potrivit datelor statistice, în vederea asigurării protecţiei victimelor violenţei în familie, pe parcursul anului curent, Poliţia a supravegheat 130 ordonanţe de protecţie, emise de către instanţele judecătoreşti, dintre care, 94 ordonanţe privind aplicarea măsurilor de protecţie victimelor violenţei în familie au fost emise la demersul poliţiei, 15 - la demersul procurorului, 1 - la demersul asistentului social şi 20 ordonanţe - la cererea directă a victimelor sau reprezentanţilor lor legali.

Trebuie de menţionat că pe site-ul www.monitor.md pot fi sesizate abaterile admise din partea persoanelor cu funcţii de răspundere în cazurile de violenţă în familie.

Cor. DREPTUL

A fost elaborat „Ghidul migrantului în Republica Moldova"

Procesul de imigrare implică întotdeauna dificultăţi. Ţinînd cont de faptul că acest fenomen ia amploare în ultimul timp, apare necesitatea de a informa cetăţeanul în ceea ce priveşte imigrarea într-o ţară nouă.

Cum este această ţară, ce fel de climă are şi cum sînt oamenii care locuiesc în ea? Care este istoria şi obiceiurile acestei ţări şi cum se poate găsi un loc de muncă? Ce drepturi oferă acest stat şi cît de uşoară ar putea fi integrarea în societate? – acestea sînt doar cîteva întrebări la care reflectează orice migrant. În pofida acestui fapt, imigrarea ar putea deveni un proces mai puţin dificil atunci cînd are la bază informaţii corecte. În această arie de preocupări se înscrie şi lansarea Ghidului migrantului în Republica Moldova.

Astfel, recent, Biroul Migraţie şi Azil al Ministerului Afacerilor Interne în colaborare cu Misiunea OIM au elaborat broşura „Ghidul migrantului în Republica Moldova", potrivit Direcţiei Informare şi Relaţii Publice a MAI.

Ghidul a fost realizat în cadrul proiectului Suport pentru punerea în aplicare a Acordurilor de readmisie semnate de Comunitatea Europeană cu Republica Moldova, Federaţia Rusă şi Ucraina: facilitarea reîntoarcerii voluntare asistate şi a reintegrării (SIREADA), finanţat de Uniunea Europeană şi cofinanţat de Cooperarea Austriacă pentru Dezvoltare, implementat de Organizaţia Internaţională pentru Migraţie, în parteneriat cu Guvernul Republicii Moldova.

Broşura „Ghidul migrantului în Republica Moldova" poate fi găsită şi în versiune electronică, în limbile: română, engleză şi rusă.

L.D.

Liliana Palihovici: Vom continua să acordăm o atenţie sporită sănătăţii femeii

„Statul Republica Moldova trebuie să facă mai mult pentru femeile sale". Acesta a fost mesajul Lilianei Palihovici, preşedinte interimar al Parlamentului, în cadrul vizitei efectuate la două instituţii medicale, cu ocazia Zilei internaţionale de acţiune pentru sănătatea femeii, potrivit unui comunicat de presă al Cabinetului vicepreşedintei Legislativului.

La Institutul Oncologic din Chişinău, Liliana Palihovici a discutat cu medici şi pacienţi despre cele mai mari riscuri ce ameninţă sănătatea femeii.

„Ziua Internaţională de Acţiune pentru Sănătatea Femeii, marcată, recent, în întreaga lume, dar şi în Moldova, este o ocazie potrivită pentru a vorbi despre problemele majore legate de această temă dureroasă, dar şi pentru a acţiona, oferind soluţii şi perspective. Violenţa domestică, bolile legate de vîrstă, necesitatea serviciilor de calitate pentru sănătatea mamei şi a copilului – toate acestea au nevoie de intervenţii urgente din partea autorităţilor, a instituţiilor şi a fiecărei persoane în parte", a spus Liliana Palihovici.

În context, deputata a specificat că domeniul sănătăţii în general şi a femeii, în particular, este unul prioritar.

„Depistarea, diagnosticarea şi tratarea cancerului la persoanele de sex feminin a fost şi este o prioritate de bază. În 2011, am creat un sistem care a ajutat la testarea a 55 000 de femei din cinci raioane, iar pe parcursul anului viitor acest beneficiu va fi extins asupra a 70 000 de femei din alte nouă raioane. Din 2009 am majorat cheltuielile pentru sfera sănătăţii de la 3,9 miliarde de lei pînă la cinci miliarde în 2013, iar Fondul asigurărilor de sănătate a fost majorat din 2009 pînă la 900 de milioane de lei", a precizat L. Palihovici.

În acelaşi timp, „în fiecare an, 1200 de femei din Republica Moldova sînt diagnosticate cu cancer mamar şi cu cancer de col uterin. Depistarea şi tratarea la vreme a acestei boli poate salva multe vieţi. Tocmai de aceea sîntem aici, ca să discutăm cu specialişti din domeniul sănătăţii despre identificarea celor mai eficiente soluţii la această problemă de o importanţă vitală", a declarat Liliana Palihovici.

A urmat apoi o întîlnire cu mame tinere, doctori şi surori medicale de la Instituţia Medico-Sanitară Publică „Institutul Mamei şi Copilului".

„Am venit în această instituţie tocmai pentru a sublinia importanţa sănătăţii femeilor şi impactul pe care îl are asupra Republicii Moldova. O generaţie sănătoasă de femei dă naştere unei generaţii sănătoase de copii, iar în cele din urmă – însăşi Republica Moldova va fi o ţară mai sănătoasă şi mai puternică", a menţionat vicepreşedintele Parlamentului.

„Înţelegem cît este de important ca în ţara noastră să crească o generaţie de oameni mai puternici şi mai sănătoşi. Împreună cu partenerii noştri de dezvoltare, facem investiţii semnificative în acest domeniu - 12 milioane de euro din ajutor extern şi 10 milioane de lei de la Guvern sînt alocate doar pentru renovări. Sperăm să facem şi mai mult în continuare, pentru ca fiecare nou-născut să ajungă în viitor un om de „nota 10", a spus sursa citată.

„Noi, ca ţară şi comunitate, trebuie să facem mai mult pentru mamele tinere şi pentru nou-născuţi. De Ziua internaţională de acţiune pentru sănătatea femeii, aş dori să reiterez sprijinul continuu pe care îl acordăm investiţiilor în sănătatea mamelor şi a nou-născuţilor, pentru că anume mamele şi tinerii noştri pot asigura un viitor mai bun pentru Republica Moldova", a subliniat L. Palihovici.

La finele vizitei, preşedintele interimar al Parlamentului a exprimat mulţumiri cadrelor medicale, punctînd că „femeile din Moldova – mamele, surorile şi fiicele noastre merită un Guvern care să aibă grijă de sănătatea lor. „De asemenea, aş vrea, ca în această Zi internaţională de acţiune pentru sănătatea femeii să punem cu toţii accentul, în primul rînd, pe acţiune", a conchis L.Palihovici

1 iunie – Ziua internaţională a copilului

În anul 1957, Adunarea Generală a Naţiunilor Unite a declarat 1 iunie - Ziua internaţională a copilului, întru susţinerea ideii de promovare a bunăstării şi sănătăţii copiilor din toată lumea. Astfel, în ziua respectivă, în lumea întreagă au loc diverse acţiuni destinate micuţilor, iar ţara noastră nu este o excepţie în acest sens.

Prin urmare, de ziua lor, copiii din Capitală vor fi serviţi gratuit cu îngheţată şi suc. Pe lîngă delicii, micuţii vor avea parte şi de un şir de activităţi culturale.

În Scuarul Teatrului de Operă şi Balet, picii şi părinţii vor participa la un concert susţinut atît de copii, cît şi de vedetele autohtone.

Responsabili de la Direcţia Sănătate spun că vor organiza şi ei diverse manifestări pentru a distra micuţii din Spitalul Clinic Municipal „Valentin Ignatenco". Acolo vor avea loc acţiuni de promovare a unui mod sănătos de viaţă, iar copiii vor fi serviţi cu mere.

Sărbătoarea va începe mai devreme pentru picii din orfelinate. Pe 31 mai, peste 600 de copii vor merge în excursie la Grădina Zoologică, unde vor avea parte şi de un spectacol special.

L.D.

● La solicitarea cititorilor

Determinarea dizabilităţii

Dizabilitatea la copiii în vîrstă de pînă la 18 ani şi la persoanele adulte este determinată de Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă sau structurile sale teritoriale, instituţie subordonată Ministerului Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei. Regulamentul privind organizarea şi funcţionarea Consiliului se aprobă de Guvern. Persoanele care nu sînt de acord cu decizia de încadrare în grad de dizabilitate au dreptul de a o contesta la Comisia de litigii, un organ colegial consultativ înfiinţat pe lîngă Ministerul Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei. Deciziile Comisiei de litigii pot fi contestate în modul stabilit de lege. Componenţa nominală şi regulamentul de organizare şi funcţionare a Comisiei de litigii se aprobă de către Ministerul Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei.

Dizabilitatea se determină de către Consiliu sau structurile sale teritoriale în baza următoarelor acte:

a) formularul de trimitere al instituţiei medico-sanitare la care persoana este înregistrată, eliberat numai după aplicarea măsurilor adecvate de diagnosticare, tratament şi reabilitare, în cazul în care există indicii evidente ale dereglărilor funcţionale ale organismului, cauzate de boli, de consecinţele unor traume sau patologii;

b) actele de studii, documentele ce atestă instruiri, calificări, recalificări;

c) în cazul persoanelor angajate în cîmpul muncii, formularul completat şi eliberat de instituţia în care persoana este angajată, care să conţină caracteristica persoanei şi a funcţiei deţinute, condiţiile de la locul de muncă, toate funcţiile vacante din cadrul instituţiei şi cerinţele faţă de acestea;

d) în cazul nou-născuţilor, al preşcolarilor, al elevilor şi al studenţilor, formularul completat şi eliberat, după caz, de serviciul de intervenţie timpurie, de serviciul asistenţă psihopedagogică, de instituţia preşcolară sau de instituţia de învăţămînt, care să conţină date privind starea sănătăţii persoanei, caracteristica persoanei şi a condiţiilor ei de studii, alte circumstanţe ale procesului instructiv-educativ;

e) în cazul persoanelor aflate la evidenţa structurilor teritoriale de asistenţă socială, de asigurări sociale sau de ocupare a forţei de muncă şi care se prezintă la expertiză pentru prima dată sau în mod repetat (reexpertizare), formularul completat şi eliberat de structurile menţionate privind prestaţiile şi serviciile sociale de care persoana beneficiază. În cazul existenţei accesului la sistemele informaţionale ale structurilor menţionate, Consiliul şi structurile sale teritoriale vor accesa datele necesare în mod electronic. Instrucţiunea privind modul de determinare a dizabilităţii se aprobă de Guvern.

La determinarea dizabilităţii se va ţine cont de factorii medicali, psihopedagogici, habituali, profesionali, precum şi de alţi factori sociali.

Drept criterii de bază pentru determinarea dizabilităţii servesc:

a) capacitatea de a studia şi de a se instrui;

b) capacităţile intelectuale şi comportamentul;

c) capacitatea de autoservire şi de autoîngrijire;

d) capacităţile de comunicare (vederea, auzul, vorbirea) şi de adaptare situaţională;

e) capacităţile locomotorii şi dexteritatea;

f) capacitatea de muncă păstrată şi capacitatea vitală a organismului;

g) capacitatea de participare la viaţa socială şi profesională – determinată de deficienţe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale de lungă durată.

Dizabilitatea la copiii în vîrstă de pînă la 18 ani se determină pornind de la gravitatea deficienţelor funcţionale individuale provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare exprimate în raport cu funcţionarea psihosocială corespunzătoare vîrstei şi este de trei grade: severă, accentuată şi medie.

Dizabilitatea severă se acordă copiilor care au, în raport cu vîrsta, capacitatea de autoîngrijire încă neformată sau pierdută, respectiv, au un grad ridicat de dependenţă fizică sau psihică. Autonomia persoanei este foarte scăzută din cauza limitării severe în activitate. Copilul necesită îngrijire şi supraveghere permanentă din partea unei alte persoane.

Dizabilitatea accentuată se acordă copiilor la care incapacitatea de a desfăşura activităţi potrivit rolului social corespunzător dezvoltării şi vîrstei se datorează unor limitări funcţionale importante motorii, senzoriale, neuropsihice sau metabolice rezultate din afecţiuni severe, în stadii înaintate, cu complicaţii ale unor aparate şi sisteme.

Dizabilitatea medie se acordă copiilor care au capacitatea de prestaţie fizică (motorie, metabolică) sau intelectuală redusă, corespunzînd unei deficienţe funcţionale scăzute, ceea ce conduce la limitări în activitate, în raport cu aşteptările corespunzătoare vîrstei.

Criteriile de determinare a dizabilităţii la copiii în vîrstă de pînă la 18 ani se aprobă printr-un ordin comun al Ministerului Sănătăţii, Ministerului Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei şi Ministerului Educaţiei. Pînă la expirarea termenului pentru care a fost stabilită reexpertizarea copilului cu dizabilităţi, gradele de severitate I, II şi III se echivalează, în mod corespunzător, cu dizabilitatea severă, dizabilitatea accentuată şi dizabilitatea medie.

Dizabilitatea la persoanele adulte se determină pornind de la gravitatea deficienţelor funcţionale individuale provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare exprimate în raport cu solicitarea socio-profesională (păstrarea capacităţii de muncă) şi este de trei grade: severă, accentuată şi medie. Păstrarea capacităţii de muncă se evaluează în procente, cu un interval de 5%:

a) dizabilitatea severă se caracterizează prin deficienţe funcţionale severe provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval de 0-20%;

b) dizabilitatea accentuată se caracterizează prin deficienţe funcţionale accentuate provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval de 25-40%;

c) dizabilitatea medie se caracterizează prin deficienţe funcţionale medii provocate de afecţiuni, defecte, traume care conduc la limitări de activitate şi restricţii de participare, iar capacitatea de muncă este păstrată într-un interval de 45-60%.

Persoanele cu deficienţe funcţionale uşoare provocate de afecţiuni, defecte, traume şi avînd capacitatea de muncă păstrată într-un interval de 65-100% sînt considerate apte de muncă, respectiv nu sînt încadrate în grad de dizabilitate. La determinarea dizabilităţii persoanelor încadrate în cîmpul muncii, Consiliul şi structurile sale teritoriale iau în considerare studiile, funcţia deţinută, condiţiile de muncă şi elaborează recomandări pentru exercitarea în continuare a activităţii profesionale. În cazul persoanelor care din cauza stării de sănătate nu îşi pot exercita în continuare activitatea conform calificării profesionale şi al persoanelor care nu deţin o calificare profesională sau nu sînt încadrate în cîmpul muncii, Consiliul sau structurile sale teritoriale elaborează recomandări pentru exercitarea altor activităţi apropiate calificării pe care o deţin ori care nu necesită calificare profesională sau eliberează recomandări organelor teritoriale pentru ocuparea forţei de muncă şi instituţiilor de reabilitare solicitînd servicii de orientare, formare profesională, de reabilitare medicală, profesională, alte servicii prestate de instituţiile respective. Persoanele cu dizabilităţi care în procesul expertizării şi determinării dizabilităţii au primit recomandări privind serviciile de orientare, de formare profesională, de reabilitare medicală şi profesională sînt expertizate în mod repetat după perioada în care au beneficiat de serviciile respective. În cazul persoanelor care au atins vîrsta standard de pensionare şi, după caz, al persoanelor care din cauza unor dereglări funcţionale grave ale organismului nu sînt capabile să-şi exercite activitatea conform calificării pe care o deţin, nici să exercite o altă activitate care nu necesită calificare profesională, nici să-şi însuşească o nouă calificare prin orientare şi formare profesională, prin reabilitare medicală şi profesională, gradul de dizabilitate se determină pe baza criteriilor medico-sociale şi psihologice fără stabilirea capacităţii de muncă în valoare procentuală.

La persoanele adulte, dizabilitatea poate apărea ca urmare a:

a) unei afecţiuni generale;

b) unei afecţiuni congenitale sau din copilărie;

c) unei boli profesionale;

d) unui accident de muncă;

e) participării la lichidarea avariei de la CAE de la Cernobîl;

f) serviciului militar sau a celui special.

Criteriile de determinare a dizabilităţii la persoanele adulte se aprobă printr-un ordin comun al Ministerului Sănătăţii şi Ministerului Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei. Pînă la expirarea termenului pentru care s-a stabilit reexpertizarea persoanei cu dizabilităţi sau în cazul gradelor de invaliditate fără termen, invaliditatea de gradele I, II şi III se echivalează, în mod corespunzător, cu dizabilitatea severă, dizabilitatea accentuată şi dizabilitatea medie. Persoanele care deţin un grad de invaliditate fără termen au dreptul să se adreseze Consiliului pentru reexaminare şi determinarea dizabilităţii în conformitate cu noile criterii.

♦ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul **Vitalie MODRÎNGĂ**

Legislaţia în vigoare protejează persoana de intervenţie ilegală asupra datelor cu caracter personal. Ce prevede legea în cazul prelucrării datelor personale de către angajator?

Galina Focşa, r-n Orhei

În scopul asigurării protecţiei datelor sale personale care se păstrează la angajator, salariatul are dreptul:

a) de a primi informaţia deplină despre datele sale personale şi modul de prelucrare a acestora;

b) de a avea acces liber şi gratuit la datele sale personale, inclusiv dreptul la copie de pe orice act juridic care conţine datele sale personale, cu excepţia cazurilor prevăzute de legislaţia în vigoare;

c) de a-şi desemna reprezentanţii pentru protecţia datelor sale personale;

d) de a avea acces la informaţia cu caracter medical ce-l vizează, inclusiv prin intermediul lucrătorului medical, la alegerea sa;

e) de a cere excluderea sau rectificarea datelor personale incorecte şi/sau incomplete, precum şi a datelor prelucrate cu încălcarea cerinţelor prezentului cod. În cazul în care angajatorul refuză să excludă sau să rectifice datele personale incorecte, salariatul este în drept să notifice în scris angajatorului dezacordul său motivat;

f) de a ataca în instanţa de judecată orice acţiuni sau inacţiuni ilegale ale angajatorului admise la obţinerea, păstrarea, prelucrarea şi protecţia datelor personale ale salariatului.

Citaţii în judecată

Judecătoria Bender, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Prudscaia Tatiana, a.n. 01.05.1986, domiciliată: mun. Bender, str. Drujbî, nr. 16, apt. 1, pentru data de 18 iunie 2013, ora 14.00, la şedinţa de judecată (r-n Anenii Noi, satul Varniţa, str. Tighina, nr. 66) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea lui Prudscoi Serghei privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător **Aurelia Pleşca**

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Pînzaru Ion, a.n. 01.03.1986, domiciliat: mun. Chişinău, or. Sîngera, str. 31 August 1989, nr. 51„A", pentru data de 21 iunie 2013, ora 8.50, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Pînzaru Elena privind partajarea bunurilor în devălmăşie.

Judecător **Luiza Gafton**

♦♦♦

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită repetat prezentarea cet. Sudica Maria, pentru data de 25 iunie 2013, ora 14.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, sala nr. 4, et.1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de: Belea Ion şi Belea Iulia privind împărţirea proprietăţii comune pe cote-părţi.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător **V. Negruţa**

♦♦♦

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Covali Com", pentru data de 24 iulie 2013, ora 13.40, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea SRL „Contexim" privind încasarea datoriei.

Judecător **S. Papuha**

♦♦♦

Judecătoria Teleneşti, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Josanu Iurie, domiciliat: satul Mihalaşa, Teleneşti, pentru data de 26 iunie 2013, ora 14.00, la şedinţa de judecată (or. Teleneşti, str. Ştefan cel Mare, nr. 6) în cauza: Josanu Lilia către Josanu Iurie privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător **Iu. Hârbu**

♦♦♦

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Grigoriev Stanislav, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. Unirii, nr. 146, apt. 52, pentru data de 3 iulie 2013, ora 10.20, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Calaraş Ghenadie privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător **Ecaterina Buzu**

Citaţii în judecată

Curtea de Apel Chişinău solicită prezentarea cet. Ivaşcenco Andrei, pentru data de 17 iunie 2013, ora 15.00, la şedinţa de judecată (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare, nr. 73) în calitate de debitor în cauza civilă nr. 2e-325/12, în ordine de insolvabilitate la cererea SRL ,,Conisconstruct" către SRL ,,Fantastic Video" privind intentarea procesului de insolvabilitate.

Judecător Maria Guzun

***

Judecătoria Comercială de Circumscripţie mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ,,Tehmedfarm" SRL, mun. Chişinău, pentru data de 19 iunie 2013, ora 10.00, la şedinţa de judecată ((mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare, nr. 73, bir. 221, et. 2) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cererii de chemare în judecată depusă de Cujbă Angela, mun. Chişinău privind dizolvarea întreprinderii.

Prezenţa cu referinţă este obligatorie.

În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Aurica Us

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului II ,,Viughis", mun. Chişinău, str. Doina, nr. 104, apt. 50, pentru data de 11 iunie 2013, ora 16.20, la şedinţa de judecată (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare, nr. 73, bir. 207), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Vaisman Oscar, mun. Chişinău, str. Ismail, nr. 96, apt. 10 privind repararea prejudiciului.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Orîndaş

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Bantea Igor, pentru data de 14 iunie 2013, ora 16.50, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 44), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Bantea Natalia privind încasarea forţată a pensiei alimentare.

Judecător D. Suşchevici

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Borş Valeriu, pentru data de 13 septembrie 2013, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 46), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Borş Elena privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător V. Efros

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ixar Alexandru, pentru data de 18 iunie 2013, ora 15.30, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-2992/2013, la cererea înaintată de Stănilă Iurie privind încasarea sumei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Elena Cojocari

***

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL ,,Enfildis", pentru data de 10 iulie 2013, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2e-717/2013, la cererea înaintată de JLC.

Judecător Galina Moscalciuc

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SC ,,Olsa – S" SA, mun. Chişinău, str. Al. Russo, nr. 1, of. 92, pentru data de 17 iunie 2013, ora 8.45, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cererii de chemare în judecată a SC ,,Intertir-Trans" SRL privind încasarea datoriei.

Judecător Aliona Miron

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişin, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL ,,GDS-COM", mun. Chişinău, str. Alexandru cel Bun, nr. 83, pentru data de 18 iunie 2013, ora 11.15, la şedinţa de judecată (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare, nr. 73, et. 2, bir. 213, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripţie), unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2e-3289/2013, la cererea depusă de SC ,,AITEC CA" SRL, mun. Chişinău privind încasarea datoriei în sumă de 10 920 lei.

Prezenţa reprezentantului cu procură sau mandat, referinţă la acţiune şi dovada achitării mărfii este obligatorie.

În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL ,,Elia", mun. Chişinău, str. A. Puşkin, nr. 49/1, pentru data de 6 august 2013, ora 10.10, la şedinţa de judecată (mun. Chişinău, bdul Ştefan cel Mare, nr. 73, bir. 225, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripţie) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL ,,TehnoClimSistem".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Stratu Vitalii, pentru data de 5 iunie 2013, ora 16.15, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Stratu Ecaterina privind decăderea din drepturile părinteşti.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorica Mihaila

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Croitor Nicolai Nicolai, pentru data de 17 iunie 2013, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 27), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Croitor Nicolai Vladimir privind recunoaşterea dreptului pierdut la spaţiul locativ.

Prezenţa reclamatului Croitor Nicolai Nicolai este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa ei.

Judecător Ion Druţă

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Chavez Casillas Jose Lorenzo, pentru data de 19 iunie 2013, ora 14.15, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Şciogoleva Irina privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorica Mihaila

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Hachem Ali, pentru data de 20 iunie 2013, ora 16.45, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 18), în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. Hachem Aliona privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ecaterina Silivestru

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Bondarenco Violeta, pentru data de 27 iunie 2013, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea APLP 51/264 privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorica Mihaila

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Cărămidariu Petrică, pentru data de 28 iunie 2013, ora 12.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 8), unde va avea loc examinarea cauzei civile: Cărămidariu Nina către Cărămidariu Petrică privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Virgiliu Buhnaci

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău solicită prezentarea obligatorie a cet-lor: Buliga Aurelia, Moldovanu Viorel, mun. Chişinău, c. Bubuieci, s. Bîc, str. Sf. Dumitru, nr. 9, pentru data de 18 iunie 2013, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 301) în calitate de pîrîţi în cauza civilă la acţiunea lui Buliga Iacob privind recunoaşterea dreptului la spaţiul locativ.

Judecător Victor Burduh

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Zislis Alexandr, pentru data de 24 iunie 2012, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 306), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SC ,,Proalcons Grup" privind încasarea datoriei şi a dobînzii contractuale.

Judecător Oxana Robu

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Juncu Mihail Naum, a.n. 10.11.1975, domiciliat: satul Cigoreni, Orhei, pentru data de 14 iunie 2013, ora 13.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu, nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Ceban Octeabrina privind modificarea cuantumului pensiei de întreţinere.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorelia Varaniţă

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Grecu Eugeniu, a.n. 16.08.1971, domiciliat: or. Orhei, str. Orheiul Vechi, nr. 53, pentru data de 13 iunie 2013, ora 14.20, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu, nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Grecu Tatiana privind încasarea pensiei de întreţinere.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorelia Varaniţă

***

Judecătoria Hînceşti, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Damian Dumitru Gheorghe, domiciliat: satul Călmăţui, Hînceşti, pentru data de 14 iunie 2013, ora 11.30, la şedinţa de judecată (or. Hînceşti, str. Chişinăului, nr. 7, bir. 13) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-835, la cererea depusă de Departamentul Poliţiei de Frontieră al MAI.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Tamara Mereuţă

***

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Nour Octavian, domiciliat: satul Pelivan, Orhei, pentru data de 26 iunie 2013, ora 13.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Primăria Orhei privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Sergiu Procopciuc

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Zberea Ion, a.n. 23.02.1978, domiciliat: mun. Chişinău, bdul Dacia, nr. 8, apt. 36, pentru data de 18 iunie 2013, ora 8.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Zberea Livia privind desfacerea căsătoriei, stabilirea locului de trai al copilului minor.

Judecător Luiza Gafton

***

Judecătoria Briceni solicită prezentarea următoarelor persoane: Agapii Alexandru Gheorghe, Aiexuta Anatolii Mihai, Aliosena Silvia Dumitru, Andrievscaea Lidia Ion, Anischevici Anatol Ion, Artemii Mihail Donis, Banariuc Domnica Isai, Banariuc Vasile Alexandru, Beliciuc Eudochia Alexei, Besleu Alexandra Timofei, Bestanco Mihail Dionis, Bolduma Lidia Vladimir, Buga Anatol Timofei, Buga Mihail Timofei, Buga Mihai Gheorghe, Bulban Alexandra Grigore, Cebotari Ala Mihai, Cebotari Alexandru Vasile, Chiorescu Anatolii Mihai, Chiorescu Larisa Anton, Chifiac Mihail Vasile, Chiorescu Victoria Anatol, Condroman Anatolii Gheorghe, Ciurlic Anatol Mihail, Cosman Silvia Mihai, Cristodul Elena Dumitru, Euceriavaea Daria Dumitru, Cuceriavîi Vladimir Ilie, Cutcovscaea Tamara Ion, David Gheorghe Boris, Dendeber Elena Mihai, Dolinean Dionis Dumitru, Dudencova Violeta Mihai, Frecauţan Silvia Nicolae, Gafton Nicolai Ion, Glinschii Anatol Mihai, Gordan Lidia Mihai, Gubciac Alexandru Ilie, Gubciac Anatol Ion, Gubciac Galina Gheorghe, Gubciac Gheorghe Efim, Gubciac Larisa Nicolae, Gubciac Mihail Grigore, Gubciac Silvia Alexei, Gubciac Silvia Mihai, Gubciac Tatiana Petru, Guber Lidia Iacob, Gusevatîi Leonid Vladimir, Harcenco Timofei Mihai, Huţuţui Viorica Dumitru, Lunga Măria Alexandru, Lunga Mihail Dionis, Lunga Mihail Ilie, Lunga Mihail Ilie, Marchitan Vasile Ion, Marciuc Mina Axenti, Marciuc Rodica Mihai, Melnic Eujenia Iacob, Melnic Iurie Alexei, Melnic Vera Vasile, Mititelu Nicolai Vladimir, Nalban Vasilisa Valentine, Niculaeş Vasile Ion, Rusu Oxana, Oleinic Anatol Gheorghe, Oleinic Ion Gheorghe, Oleinic Elizaveta Ilie, Ostas Măria Gheorghe, Ostinari Andrei Efim, Papij Nicolai Nicolai, Pasat Dumitru Vasile, Popovici Anatol Dumitru, Popovici Gheorghe Dumitru, Pricopaş Svetlana Nicolae, Ghiţu Tamara Gheorghe, Şaptefraţi Elena Serjiu, Şaptefraţi Măria Gheorghe, Şaptefraţi Valeriu Nicolae, Scutari Ana Gheorghe, Scutari Ion Vasile, Şmilevici Nadejda Ioachim, Şmilevici Viorel Dionis, Statiuc Ala Ilie, Svetchevici Ana Vasile, Şveţ Anatol Dionis, Tudoseiciuc Alexandru Dumitru, Tudoseiciuc Mihai Dumitru, Tulbea Alexandru Mihai, Tulbea Anatol Mihai, Tulbea Eujenia Mitrofan, Varari Măria Gheorghe, Vidraşcu Eujen Valentin, Zaeţ Mihail Dionis, Secrieru Silvia Nicolai, Cernîh Stela Nicolai, Svetchevici Vasile Gheorghe, Şveţ Valerii Petru, Svetchevici Mihail Nicolai, Chifiac Rodica Mihai, Varari Dionis Vladimir, Oleinic Măria Ion (Darii), Bolduma Valentina Vasile, Gubciac Nina Ilie (Chifiac), Banariuc Galina Mina (Sitari), Niculaeş Lidia Dionise, Bestanco Lidia Feodor, Gubciac Alexei Gheorghe, Chiorescu Vera Grigore, pentru data de 24 iunie 2013, ora 9.00, la şedinţa de judecată (or. Briceni, str. Independenţei, nr. 5, bir. 3) la cererea CA ,,Balasinord" privind excluderea din membrii cooperativei.

Judecător N. G. Chirtoagă

ÎN ATENŢIA CITITORILOR!

Săptămînalul juridic ,,Dreptul" publică ,,Citaţii în judecată" din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasaţi la Chişinău. E de ajuns să expediaţi prin tel/fax (nr. 577690) copia dispoziţiei de plată şi citaţia propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. ,,Dreptul" poate fi procurat în oficiile ,,Poşta Moldovei" sau la redacţie.

Date bancare: c/d 222472202641
BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,
cod 280101722, c/f 37934018.
Publicaţia periodică **,,DREPTUL"**

Aniversări

Iurie ŢURCAN, judecător, Judecătoria Comercială

Mult stimate domnule Iurie Ţurcan,

În această zi măreaţă pentru dumneavoastră, care vă aduce în dar frumoasa sărbătoare a sufletului – cea de-a 55-a aniversare, vă adresăm alese cuvinte de admiraţie şi recunoştinţă, sincere felicitări, urări de bine şi sănătate.

Avansarea prin muncă, efort şi elan, pe treptele ierarhice juridice, poartă amprentele unei ireproşabile personalităţi, care cu certitudine, poate fi considerată un model de profesionalism, inteligenţă, verticalitate, probitate, pentru noile generaţii de jurişti.

Astfel, ziua dumneavoastră de naştere ne oferă plăcutul prilej de a vă ura sănătate, viaţă îndelungată, plină de realizări şi bucurii, cît mai multe clipe de înălţare şi satisfacţie sufletească.

La Mulţi Ani!

* * *

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere: **Olga Ojog**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept USM; **Diana Tacu**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept USM; **Florentina Dragan**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept USM; **Gheorghe Macovei**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept USM; **Ludmila Ursu**, preşedintele Judecătoriei Leova; **Marina Coinac**, judecător, Taraclia; **Iurie Melinteanu**, judecător, CA Chişinău; **Valeriu Ceornea**, judecător, CA Bălţi; **Alexandru Gafton**, judecător, Centru; **Ghenadie Morozan**, judecător, Rîşcani mun. Chişinău; **Ghenadie Pavliuc**, judecător, Buiucani; **Dumitru Bosîi**, judecător, Cahul.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile, întru bunăstarea societăţii noastre.

Vă dorim să aveţi parte, de acum încolo, doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La Mulţi Ani!

membrii Consiliului de administraţie al Uniunii Juriştilor, Echipa *Dreptul* şi *Revista Naţională de Drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Cea mai tare dietă: Mănînci cît vrei şi slăbeşti

Care femeie n-ar vrea să arate bine şi să-şi permită să mănînce orice? Păi bine, a fost inventată o dietă spectaculoasă, care vă permite să mîncaţi cît vreţi fără să puneţi kilograme, ba chiar să slăbiţi. Cel mai important este faptul că dieta este sănătoasă şi nu afectează organismul.

În baza mai multor studii, această dietă a fost stabilită pentru a ajuta femeile să arate suplu fără să se îmbolnăvească. Aşadar, dieta alcalină nu este utilizată doar pentru a elimina surplusul de kilograme, dar reprezintă şi un tratament pentru multe afecţiuni şi prevenirea acestora.

Aceasta se bazează în mare parte pe consumul alimentelor alcaline şi doar 25% pe alimente acide.

Fructele alcaline pe care trebuie să le consumaţi: banane, cireşe, lămîie, citrice de orice fel, pepene, măr, caise, piersici, avocado, mango, nectarine, struguri, fructe de pădure, migdale, nuci, castane, pepene galben şi pepene roşu.

Legume alcaline: varză, vinete, castravete, ceapă, dovlecei, ciuperci, mazăre, morcovi, ridiche, usturoi, salată, urzici, spanac, ţelină.

Condimente alcaline: mărar, pătrunjel, flori comestibile, ginger, ghimbir, cimbru, busuioc, dafin.

Cereale integrale: grîu, ovăz, secară, lucernă, orz.

Alte alimente alcaline: carne de pui, lactate, brînzeturi, alge de mare, fructe de mare, ceaiuri de plante neîndulcite.

Alimente pe care trebuie să le consumaţi cu moderaţie, fiind mai acide: ouă, carne de peşte, carne de vită, carne de porc, soia, nucă de cocos, porumb şi mălai, grepfrut, cartofi, fructe uscate, alimente dulci, orez, căpşuni, roşii şi struguri.

Dacă aţi hotărît să urmaţi această dietă, trebuie s-o respectaţi cu exactitate şi să nu vă abateţi. Este strict recomandabil şi evitarea produselor făinoase, preparatelor prăjite şi a celor care conţin mult zahăr. Fructele şi legumele trebuie să le consumaţi spălate, crude şi proaspete.

Se mai recomandă şi consumul de apă plată, care trebuie să fie neapărat filtrată, pentru că ajută la eliminarea toxinelor din organism.

În cazul în care nu sînteţi sigură că puteţi rezista unei asemenea diete, consultaţi medicul specialist.

Alimente care ajută memoria

Memoria activă este o victorie asupra procesului de îmbătrînire. Pentru a avea astfel de performanţe, alimentaţia este un ajutor nepreţuit.

Iată cîteva alimente care îţi ţin memoria tînără:

Peştele

Este recomandat pentru conţinutul de acizi graşi, care îmbunătăţesc capacitatea de învăţare şi memorare. Grăsimile Omega 3, conţinute în carnea şi în uleiul de peşte, sînt încorporate în membranele celulelor, făcînd ca informaţia transmisă de neuroni să circule mai uşor către celule. Aşadar, consumă săptămînal cît mai mult peşte oceanic – cod, ton, sardine.

Lactatele şi legumele

Pentru că înlătură starea de oboseală şi măreşte capacitatea de concentrare, legumele şi fructele bogate în vitamina C n-ar trebui să-ţi lipsească din meniul zilnic. În privinţa lactatelor, cele sănătoase au un conţinut redus de grăsimi (brînza de vaci, iaurtul). Mai adaugă pe lista ta legumele cu frunze verzi, alunele, nucile, afinele ori migdalele, bogate în antioxidanţi. Acestea reduc nivelul colesterolului şi încetinesc deteriorarea funcţiilor cognitive.

Soia

Ajută şi ea la buna funcţionare a creierului. Datorită conţinutului bogat în lecitină, consumul de soia duce la îmbunătăţirea memoriei şi ameliorează problemele sistemului nervos central. De asemenea, laptele de soia şi brînza tofu sînt o sursă importantă de proteine, reuşind să înlocuiască cu succes carnea.

Uleiul de porumb

Pe lîngă alimentele menţionate anterior, natura mai are o mulţime de secrete pentru îmbunătăţirea memoriei. Unul dintre acestea este uleiul de porumb. Luat cîte o linguriţă dimineaţa şi seara, acesta îţi asigură necesarul de vitamina E, indispensabilă pentru îmbunătăţirea memoriei.

Ciocolata neagră

Conţine antioxidanţi naturali, identici cu cei care se găsesc în fructe şi în legume. Ciocolata îmbunătăţeşte circulaţia sanguină, scade hipertensiunea, protejează vasele de sînge şi celulele nervoase. Dar trebuie să nu uitaţi: consumată în exces, poate dăuna organismului.

Caleidoscop

Studiu: Femeile stresate au mai puţin noroc în dragoste

Femeile stresate au mai puţin noroc în dragoste. Aceasta este concluzia unui studiu efectuat de cercetătorii de la Universitatea din Turku, Finlanda. Rezultatele au arătat că reprezentantele sexului frumos care lucrează în condiţii de stres îşi găsesc mai greu parteneri, deoarece nivelul ridicat de hormon al stresului le face să pară mai puţin atrăgătoare.

Totodată, cercetătorii au descoperit că bărbaţii consideră că femeile care au nivelul de cortizol ridicat sînt mai puţin arătoase la chip.

Specialiştii sînt de părere că acest fenomen apare ca urmare a faptului că faţa umană trimite semnale puternice referitoare la sănătate şi fertilitate. Mai mult decît atît, persoanele stresate au, de obicei, probleme de sănătate.

Această situaţie este valabilă şi pentru bărbaţi. Nişte studii anterioare relevă că şi reprezentanţii sexului puternic sînt consideraţi mai atrăgători atunci cînd au un nivel scăzut de stres şi un sistem imunitar rezistent.

Ce fac bogătaşii din New York pentru a evita cozile cînd merg la Disney World

Familiile bogate din New York au găsit o modalitate de a scăpa de cozi la Disney World. Ei apelează la serviciile oamenilor cu dizabilităţi, pe care îi prezintă drept membri ai familiei, şi care îi ajută să treacă fără rînd. Deşi parcul de distracţii oferă tururi VIP sau bilete care permit evitarea cozilor, angajarea persoanelor cu nevoi speciale îi costă mai puţin.

Asemenea persoane pot fi contactate prin intermediul unei firme din Florida, iar pentru o oră sînt plătite cu 130 de dolari. Fenomenul a fost descoperit de către un cercetător care scrie o carte despre elitele din New York. Administraţia parcului de distracţii susţine că un asemenea abuz este inacceptabil şi că va lua măsuri pentru a-l curma.

Un om aflat într-un scaun cu rotile sau pe un scooter motorizat poate introduce pe teritoriul parcului Disney World pînă la şase persoane.

Atenţie! Rujurile şi luciurile de buze conţin metale toxice care pot provoca tumori stomacale

O veste nu tocmai bună pentru doamne şi domnişoare. Rujurile şi luciurile de buze conţin metale toxice, printre care plumb, cadmiu, crom şi aluminiu. La această concluzie au ajuns oamenii de ştiinţă din California, după ce au testat 32 de produse vîndute în magazine.

Specialiştii au estimat riscul pe baza concentraţiei de metale detectate. În 24 de produse a fost descoperit plumb, iar în 10 dintre ele consumul estimat de crom, care poate provoca tumori stomacale, a depăşit doza zilnică admisă.

Dacă rujul sau luciul de buze este utilizat foarte des, atunci şi nivelul de aluminiu, cadmiu şi mangan din organism poate depăşi limitele acceptate. Potrivit cercetătorilor, fenomenul se explică prin faptul că multe produse cosmetice sînt ambalate în recipiente din metal.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere" din Moldova
Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC
Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA, Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei: MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 84/13 sp